

EREVNA

Årg. XIV

N:r 3

1957

Innehåll

Jesus och judendomen	
Av H. Odeberg.	35
Matt. 5: 18	
Av H. Odeberg.	43
»Ordet vart kött»	
[Joh. 1:14.]	46
Innehåll	48

Jesus och judendomen

Av H. Odeberg.

Det går ju inte att komma ifrån att Jesu verksamhet historiskt är anknuten till judendomen. Han är själv jude och verksam bland judarna och han begränsar uttryckligen denna jordiska verksamhetstid till Israel, han säger att han inte är kommen annat än för de förlorade fåren av Israels hus. Den yttre, historiska ramen för Jesu liv är Palestina, i Galileen, Samarien och Judeen, mitt i det judiska folket försiggår det som är skildrat i evangelierna.

I NT betraktas och framställs detta såsom någonting som inte är en tillfällighet, utan något som är grundat i hela Guds frälsningsplan, i det som kallas *mysteriet*, dvs. det som är ifrån begynnelsen, före världens grundläggning angivet och bestämt. Det är en anknytning till Israel i dess egenskap av Gudsfolket. Naturligtvis hör detta också till den yttre historien i så måtto att man kan konstatera hurusom Jesus själv ger denna djupare aspekt på det. Och det utmynnar även i hans instruktion om det som man sedan har kallat världsmissionen: den skall utgå med början från Jerusalem. Därifrån skall lärjungarna gå ut till alla folk.

Men så finner vi denna motsättning mellan Jesus och det folk i vilket han lever. Och här kommer nu det in som är svårast att få en rätt syn på. Inte därför att det i och för sig ligger någon svårighet däri, utan emedan man genom sin skolutbildning, sitt sätt att studera historien har kommit in i vissa tankebanor. Man tänker sig att de historiska förhållandena helt all-

mänt måste vara på ett visst sätt. Och det inträder också i ens religionshistoriska tänkande, där man är van att se en religion som bekämpar en annan. Det uppstår alltså en konstitutiv motsats mellan Jesus och judarna, så att, fastän man på ett sätt ju måste konstatera att han är jude, man dock liksom inte kan fatta det, utan det blir Jesus å den ena sidan och judarna å den andra. Och det understödjes då naturligtvis genom dessa berättelser om och uttryck för motsättningar som vi har i NT.

Hur ligger det reallt till? — Om vi ser på Jesu jordeliv och hans förkunnelse rent historiskt, och detta är ju något som man gång på gång måste peka på, så är han icke i motsättning till allting inom judendomen, till hela judendomen. Han avvisar icke Israel, utan han talar bestraffande ord till Israel i dess egenskap av gudsfolk. Han säger inte så till judarna: ”Ni tror i *er* religion och i *edra* skrifter att ni är gudsfolket, men det är inte alls fallet.” Det är en falsk föreställning, ty detta Israel är från Guds synpunkt sett det utvalda gudsfolket. Och i denna sin egenskap blir dessa grupper i Israel som här tilltalas bestraffade. Inte därför att de har den falska uppfattningen att Gud har utvalt Israel, utan därför att de handlar och är tvärt emot det som de på grund utav denna utkorelse eller uppgift skulle vara. Och här ställer sig ju Jesus, och det är viktigt, i linje med tidigare gestalter just inom Israel självt, nämligen profeterna. De som har blivit sända ifrån Gud till Hans eget folk, de ha i detta det egna folket blivit förföljda och, som det säges (Mt 5:12, 23:30 f.), dödade. — Det är framförallt då till ledarna, de som åberopar en bestämd fromhet, som detta säges. Vi har fariseerna och sadduceerna och prästerna, särskilt de ledande prästerna, översteprästerna (*archiereis* betyder ju de ledande ibland prästerskapet med översteprästen i singularis i spetsen). Om fariseerna och sadduceerna är vi ju tämligen väl underrättade. I varje fall i NT speciellt när det gäller fariseerna.

Men det fanns ju rent historiskt sett i detta Israel sådant som Jesus på intet sätt avvisade. Synagogans gudstjänst är av honom angiven som en gudomlig stiftelse och anordning. Det skall man noga erinra sig. Vidare var det så många av dem som deltog i denna gudstjänst, vilka måste sägas höra till dem som han tar sig an, som han inte bestraffar. Han kan tala om ”en rätt israelit, i vilken det icke finns något svek” (Joh. 1:47). Det har t.o.m. funnits sådana som i NT framställs som fromma präster. Man kan i det sammanhanget erinra om Sackarias och hans hustru Elisabet. Men framför allt gäller detta dem som kallas ”de stilla i landet”. Det är ju en term från GT. De stilla i landet, sådana som Josef och Maria och andra, bad sina böner och läste dem såväl i hemmet som i synagogan.

Så som Jesus förhåller sig till gudstjänsten, sådan är också hans inställning till den heliga Skrift. Den avvisas icke. ”Jag har inte kommit för att upplösa den”, säger han.

Vidare är det den riktning för vilken vi inte har något egentligt namn. Det beror framförallt därpå att de namn eller benämningar som man kan tillgripa är så illa belastade. Det skulle annars ligga närmast till att kalla dem mystikerna inom judendomen. Bara denna benämning då inte parallelliseras med mystik i en bestämd mening, medeltida mystiker eller sådant. Det är sådana om vilkas uppfattning man vet en hel del genom böcker från tiden närmast före och omkring Kristi födelse. Jag tänker t.ex. på henokslitteraturen. Det är mycket där som är gemensamt med den nytestamentliga åskådningen, där samma ståndpunkt som i NT företrädes exempelvis gentemot fariseerna. Ett enkelt exempel, som dock är väsentligt, är uppfattningen av syndafallet, det första syndafallet. — För fariseerna och sedan hos rabbinerna var det syndafall som det berättas om i Gen 3 endast Adams och Evas syndafall, ett av de många syndafallen, ett exempel, visserligen väsentligt, på hur det går, men inte så att det är det genom vilket synden kommit in i världen,

såsom Paulus säger. Men för NT och för denna riktning är syndafallet just detta i vilket hela mänskligheten var med och innesluten.

När vi talar om den med det något misslyckade namnet mystiska judendomen, så är det alltså inte frågan om en judendom som Jesus är fientlig mot eller står i motsättning till, såsom fallet är i förhållande till fariseer och sadduceer, utan det är en judendom som också tycks mycket ha smält ihop sedan med kristendomen. Å andra sidan är det möjligt att en hel del av dessa första judekristna, som isolerades från den övriga kristenheten, fick sin fortsättning i denna judiska mystik. Men detta senare är bara ett antagande om vilket man ingenting vet.

Den historiska utvecklingen blev skenbart så att endast en ringa minoritet av det judiska folket följde med i tron på Kristus. Detta betyder dock att det här historiskt sett blev en brytning efter Jesu bortgång: judar, det är detsamma som icke kristna, och den andra gruppen, de som tro på Kristus.

Men här är också någonting som är svåråtkomligt, vilket behövde utredas redan på den tiden. Det var ett problem såsom vi ser det i Rom 9-11. Men där har Paulus tagit detta ifrån grunden och kommer med den väsentliga frågan och det grundläggande svaret: ”Har således nu Gud förkastat sitt folk? — Nej, långt därifrån! Icke har Gud förkastat sitt folk, som Han *förut känt*”, det är en hänvisning till att detta är mysteriet, det som är ifrån begynnelsen till änden. Israel är alltså fortfarande med i denna frälsningsplan och illustrerar gudsfolkets förhållande till sin uppgift.

Dock är det väsentligt att ha klart för sig att samma förhållande inträder i det som kallas den kristna församlingen, det kristna gudsfolket. Det är inte så — i och med att det sedermera blir en ”mosaisk” judisk församling som icke erkänner Kristus — att det därmed i resten av gudsfolket, vilket kom-

mit ifrån judarna men så tagits ur de s.k. hedningarna, dvs. icke-judarna, inte längre skulle äga rum några motsättningar till Kristus eller till det gudomliga, utan där fortsätter det samma. När nu Jesus talar till dessa om vilka det säges: ”Så har de gjort med profeterna”, så är det något som gäller alltfört, och som alltså är sagt oss till varning.

Sedan är det det grundläggande att enligt Pauli historiesyn Israel inte har förkastats, det har inte upphört. Detta gudsfolk beskrives av honom med bilden av det ädla olivträdet, som har sina rötter ända i begynnelsen, och i vilket de som blir kristna är inympade. Där är den egentliga synen på förhållandet mellan det fallna gudsfolket och gudsfolkets idé, gudsfolk ifrån Guds frälsningsplans synpunkt.

*

Man kan möta två alldeles olika uppfattningar, där den ena säger, att Jesus och hans apostlar bröt helt och hållet med judendomen och förkastade den såsom någonting gammalt (”gamla läglar”), och att kristendomen är en ny religion, och den andra den helt motsatta, att Jesu lära ingenting annat var än en fortsättning och utveckling av den samtida judendomen, och att kristendomen väsentligen är en judisk religion.

Om man studerar NT, evangelierna och breven, och verkligen betraktar allt vad där förekommer, finner man lätt att ingen av dessa bägge åskådningar överensstämmer med verkligheten.

Påståendet att Jesus skulle ha brutit med Israel, är uppenbarligen falskt. De fyra evangelierna visa där samma konsekventa hållning. Om vi t.ex. av dessa tar det som ansetts såsom det från judendomen mest fjärran stående, det som inte är riktat till några judiska läsare, nämligen Lukasevangeliet (ty ingen har väl velat påstå att detta evangelium framför allt är riktat till judar, såsom man har sagt om Matteusevangeliet), så betonar detta evangelium lika starkt, och man skulle kunna

säga *starkare än de andra*, Israels betydelse. Alla evangelierna är ense om att Jesus är, betraktar sig själv som och förkunnar sig själv som en som är sänd till Israel och *som är Israel*. När han t.ex. i Luk. 24 ger lärjungarna instruktionen för deras mission, talar Han om detta evangelium om syndernas förlåtelse som skall förkunnas för alla folk, men det skall börja i Jerusalem. Från Jerusalem skall det utgå.

Bland apostlarna sedan är det detsamma. De handlar efter denna anvisning. Det skildras hurusom de just är i Jerusalem, och ifrån Jerusalem börja de.

Hos aposteln Paulus har vi detta koncentrerat: ”Har Gud då förkastat sitt folk? — Nej, bort det.” (Rom. 11:1). Jesus själv, såsom Kristus, förkunnar att Israel är Guds frälsning, att det uttrycker och representerar Guds frälsningsvilja till hela världen. Detta är så väsentligt för förståelsen av hela evangeliet. Israel är Guds folk, det är Guds församling. Den nya församlingen, de nya som ”läggas till” (Apg. 2:41) Israel, är inte något som har ersatt denna gamla Guds församling. Paulus använder här bilden av det ädla olivträdet (Rom 11), som är Israel, i vilket den nya församlingen har ympats in. Det är ju en egendomlig bild, men den är mycket klar och ofrånkomlig. Dess betydelse kan ju inte missförstås. NT betraktar det man kallar kyrkan (detta ord förekommer inte i NT) såsom något som är grundat *ifrån begynnelsen*, och som träder in, träder i verksamhet genom syndafallet. Man märker inte, ty man förstår inte och tycker det inte har någon mening, hurusom hela NT och i detta sammanhang Paulus, när han kommer in på detta om Församlingen, om Gudsfolket, alltid sammanställer denna med *Begynnelsen*, ”före världens grundläggning”. Evangeliet är något som före världens grundläggning var givet åt oss.

Sedan kommer frågan vari det nya ligger. ”Nytt vin i nya läglar.” Den bilden, som Jesus själv använder (Mt 9:17, Mk

2:22, Lk 5:38), har ju under de senaste hundra åren varit den gängse bild man använt och pekat på för att betona den, som man menade, radikala skillnaden mellan Jesus, den religion han stiftade och judendomen. Det är en bild som är använd och tolkad i den allmänna syn man hade på ”utvecklingen”. Här såg man då på judendomen såsom en förskola; där utvecklade sig hos judarna så småningom en allt högre gudsbild och gudsuppfattning, till dess att det fanns förutsättningar för att åtminstone några fattade denna nya lära. Och när den kom, betydde det att det gamla hade spelat ut sin roll, och Jesus förkastade då detta och grundade sin nya religion.

Ja, det är märkvärdigt och förbluffande att en sådan bild av historien har kunnat uppkomma och bli så allmänt rådande, och den är ju inte försvunnen än. Kristendomen, det var, ansåg man, någonting som grundades då i början på vår tideräkning. Den är en ny religion, som har en stiftare, som heter Jesus Kristus, som själv var jude, men som då bröt med judendomen såsom någonting gammalt och förlegat. — Något så i alla avseenden falskt och för NT:s människor fullkomligt främmande! Jesus stiftade ju ingen religion. Han kom såsom den som gav fullheten åt det gamla förbundet.

Det är naturligtvis utvecklingstanken som där spelar in. Om vi t.ex. tar denna idé om att judafolket så småningom uppfostrades, att det utvecklade sig en allt ädlare gudsbild, så är ju det för både Gamla och Nya testamentet något fullkomligt främmande. Där ser man ju inte utvecklingsgången så, att det sakta går ifrån ett primitivt till ett högre stadium. Nej, är det fråga om förändringar, är det alldeles tvärt om. De förändringar man ser och pekar på, det gäller såväl GT som NT, är oftast periodiskt framställda, är tänkta som periodiskt skeende, där man *förfaller* ifrån det ljus man har fått. Och Jesus kommer inte när världen är mest utvecklad och mest mottaglig, utan det är alldeles tvärt om, ungefär som det står i den där psalm-

ens ord: "När världens hopp förtvinat stod." Det är när mörkret är som djupast som Kristus träder in och inkarneras, blir kött. Det är inte till en ljus värld Han kommer, utan det är till mörkrets värld.

Såsom det framställs i NT stiftar Jesus icke någon ny religion, icke någon ny lära, icke någon ny etik. — Man var tydligtvis också mycket angelägen om att Jesus, såsom denne nye religionsstiftare, skulle ha sagt sådana saker som var enastående. Detta är också ohistoriskt. I NT betonas det ingalunda att Jesus kommer med någon ny lära. Det Han kommer med är Guds ord. Han talar det som Fadern har givit honom att tala (Joh. 14:24), och det är i naturlig överensstämmelse med det som redan förut är givet.

Det har ju funnits verkligt kunniga och framstående judiska lärde som har påvisat paralleller eller liknande uttalanden ifrån rabbiner, t.ex. i Talmud och midraschern, till så gott som vartenda ord som Jesus har sagt, utom sådana ord som är radikala, så radikala att ingen i kristenheten heller någonsin tar dem på allvar. Och sådana ord skulle det vara skäl att ta fram. Det är ju lätt för var och en att finna sådana ord av Jesus, som det aldrig faller honom eller henne in att följa efter.

Det som är nytt är Kristi person. Och då är det dock att märka att Han är ny, enastående *såsom inträdd i historien*, såsom "av kvinna född". Men denne Kristus är ju ifrån begynnelsen. Han är med och bakom hela historien ända från skapelsen. — På det sättet är Han också så radikalt ny, att Han är den som uppenbarar Gud. Men givetvis är inte heller Gud någon ny, någonting som uppstod för 1900 år sedan, utan Gud och Kristus är i NT den som är Begynnelsen, den genom vilken allt har skapats.

Referent: Per Ekström.

Matt. 5: 18

Av H. Odeberg.

”Ty sannerligen säger jag eder: intill dess himmel och jord förgås skall icke ett jota (den minsta bokstaven), icke en enda prick av lagen förgås, förrän det allt har fullbordats.” Det säges alltså att varken ett ”jota” eller en ”keraia”, prick, skall förgås, skall tagas bort ur skriften. Vi får komma ihåg Jesu egna ord: ”I skolen icke mena, att jag har kommit för att upphäva utan för att fullborda.” Man kan alltså här ta fram Joh. 5:39 där det står: ”I rannsaken skrifterna, därför att i menen eder i dem hava evigt liv, och det är dessa som vittra om mig.” De orden är en absolut förklaring till skriftens giltighet och klargör dess relation till Kristus. Parallellt till dessa ord är ett annat Jesu uttalande: ”Himmel och jord skola förgås men mina ord skall aldrig förgås.” Och detsamma som gäller Jesu ord, det gäller skriften i dess helhet. Han talar i skriften och skriften talar om honom. Häri ligger skriftens djup. Kristus talar i skriften på grund av enheten med Fadern. I hela Nya Testamentet har ju också Kristus namnet Kyrios som är lika med Gudsnamnet IHVH, Herren, och i det är inneslutet Kristus. I det här sammanhanget måste det påpekas, att det principiellt är falskt att fråga var i Nya Testamentet Kyrios = Herren Fadern och var Kyrios = Kristus, ty principiellt är Kyrios alltid lika med Herren Kristus. Alltigenom är det så. ”Skriften vittnar om mig”, säger Jesus; inte bara några bibelställen utan hela skriften. Detta uttalande, att ej något ”jota” eller någon prick skall förgås, framställs i evangelierna såsom gällande både Jesu ord och den hebreiska skriften. Jota är översättning av den hebreiska bokstaven jod, som är den minsta i det hebreiska alfabetet. ”Keraia” är ett streck, en prick. Detta är så radikalt utsagt, att det ej kan vara fråga om någon sen omtolkning av Jesu ord. Men frågan gäller också vad denna skrift är.

Det är ord från Herren, de är ingivna av Gud. Vi kan erinra oss, vad som står i 2 Tim. 3:16: ”All skrift som är ingiven av Gud är ock nyttig till undervisning, till bestraffning, till upprättelse, till fostran i rättfärdighet.” Jämför H. Odebergs bok Kristus och skriften, där detta också tas upp till behandling. När det gäller inspirationsidén, är det viktigt, att vi kommer ihåg, att detta inte är en idé, som kommit till efter det skriften kommit till, utan den heliga skrift säger det själv. Vi behöver inte tala om inspirationsteorier, utan vi behöver bara hålla oss till skriften själv. Inspirationen är alltid med. Inspiration betyder att Gud har låtit skriften komma till genom människor. Nu är denna skrift riktad till människan. Vad dessa ord betyder kan inte nog ofta upprepas. Det betyder att skriften är riktad till *hela människan*. Liksom när Gud inspirerar genom en människa, då tar han henne helt i bruk. T.ex. inte bara hennes tänkande. Därför kan ej skriften kallas lärobok liksom omvänt ordet lära i Nya Testamentet ej är lika med teosofiska eller filosofiska uttalanden, utan är lika med den Heliga Skrift själv såsom den lär i allting; den som leder människan i allt, inte bara hennes tankar, men naturligtvis är tänkandet med. Vi har här all anledning att jämföra med den profana litteraturforskningen. Det förefaller, som om denna rör sig mer i sådana här skrifttänkar, än teologin själv gör. Teologin är ofta tänkande. En engelsk litteraturprofessor, som ej har någon anknytning till teologiska tankegångar visar i ett arbete om Miltons ”Det förlorade paradiset” att varje bokstav, apostrof, streck, som Milton har satt ut, har betydelse för att man riktigt skall förstå meningen och klangen. Poängen är alltså denna, att om en människa som är upplyst och klarsynt, säger att det där i 5 kap. i Matt. att ej ett jota eller en prick av skriften skall förgås, att det är något som hör till en förlegad bokstavstro, så beror det på att den människan ej har öppnat sig för det, det här gäller. Så förhåller det sig alltså på det profana planet. Men

kan en modern litteraturhistoriker säga ovannämnda ting om Miltons arbeten, hur mycket mer kan man ej säga detsamma om Skriften. Det finns ett uttalande av Bo Yin Ra: ”Denker fragen nur nach dem Sinn, Seher geben dem Worte den ewigen Klang.” I den heliga skrift är det en evig klang. Där talar ju själva livets djup. Livet omfattar hela människan och den eviga klangen skall finnas i henne. Den skall förnimmas därinne. Sedan kan man fråga: Vilken är skriftens form? Den heliga skrift själv har från början till slut en ständig variation. Skriften arbetar med en mångfald, t.ex. har den 4 evangelier. Till och med finns det variationer hos en och samme evangelist. Jesus har själv varierat sina uttalanden. Men varje variant har sin betydelse. Den heliga skrift arbetar själv enligt principen: tema med variationer. Somliga mena att inspirationen i den Heliga Skrift sträcker sig till det moment, då skrift föreligger. T.ex. ett paulinskt brev är inspirerat till sin tillkomst. Men denna skrifts verkan i människan kallas ej inspiration utan *illuminatio* (upplysning), och det kan vara riktigt att kalla den så, för att förväxling med skriftens inspiration ej skall uppstå. Om man däremot säger att skriftens inspiration är något som har upphört, då tappar man bort Guds ande. Inspiration har funnits till och skall finnas till och upphör ej att finnas därför att skriften är färdig. Det innebär att Guds ord är levande, och *illuminatio* är det som sker hos läsaren eller åhöraren, och den uppkommer just genom att Guds ord är levande. Inte så att en 2000-årig lära verkar, utan Anden talar direkt ur boken *nu*. Det är detta som ligger i Jesu ord: ”Mina ord är ande och liv”; och detta ej bara på så sätt att man får reda på något om livet utan orden själva är liv. De är ande och liv.

Ref.: Nils Andersson.

»Ordet vart kött»

[Joh. 1:14.]

Av H. Odeberg.

Det betyder att på samma gång Jesus var Kristus och Kristus var Jesus, båda delarna. I Joh.-evangeliet har detta stor betydelse. Om man skulle utgå från Pauli uttalande i Fil.-brevets 2 kap. 5 versen och följande, det kristologiska stycket, så talas det i 7 versen om att Jesus Kristus, den gudomlige, utblottade sig själv och blev människa. Så är det också här ut sagt på det sättet att ordet blev kött. Det har sagts, att utblottelsen bestod däri, att när ordet blev kött minskades det gudomliga, det kom under mänsklig begränsning. I detta sammanhang är det en sak som kraftigt från början understrykes: Jesu gudomliga allvetande. Inte någon kenosis, utblotning i den meningen att han inte skulle veta vad Gud vet. Det finns kenosis i hans gudomliga vetande: Om den dagen, om den stunden vet ingen, icke ens änglarna i himmelen, utan Fadern allena. Såsom Människoson i sitt ämbete uppenbarade han ej det som låg bortom denna tidsålder. Jesus kände alla och visste, vad som var i människan. Att Joh. ev. betonar detta är tydligt. Till det evangeliet hör att välja sådana ord, som illustrerar detta. Vi kan ta t.ex. det 6 kap. den 64 versen. ”Men bland eder finnas några som icke tro. Jesus visste nämligen från begynnelsen, vilka de voro som icke trodde, så ock vilken den var som skulle förråda honom.” Jesus visste det från begynnelsen. Det är starkt poängterat att han visste, vem som trodde, och vem som skulle förråda honom. När Jesus t.ex. väljer sina 12 apostlar, väljer han också Judas Iskariot och Han visste från början att denne skulle förråda honom. Vi har här anledning att observera presensformen: ”... vem den *är*; som skulle förråda honom.” Svenska översättningen har ”visste”, och det är språkligt riktigt. Jesus visste nämligen. Presensformen ger här

den vinken att det gäller alltfört. Detta vetande omfattar allt i det förflutna och i det kommande med avseende på människan. Det är ett faktum att även i den innersta kretsen är förfallet med. Historiskt nödvändigt om man skall uttrycka det drastiskt. En egendomlighet gång efter annan är, att evangeliet tar sådana ord, som med skärpa visar att han känner oss alla. Det står på många ställen alltifrån det första tecknet som han gjorde (Joh. 2:24, 25). I Joh. ev. 16 kap. vers 30 står: ”Nu veta vi att Du vet allt, och det är icke nödvändigt för dig att man frågar dig.” Jesus känner inte bara alla människor; Han vet allt. ”Och du har ej behov av att någon frågar dig.” Man kan här observera parallellismen med 2 kapitlet vers 24 och 25. ”Men själv betrodde sig Jesus icke åt dem, eftersom han kände alla och icke behövde någon annans vittnesbörd om människorna; ty av sig själv visste han vad i människan var.” Ett märkligt uttalande detta: ”Du har ej behov att någon frågar dig.” Och lärjungarnas bekännelse slutar: ”Därför tro vi att Du är utgången från Gud.” — ”Från begynnelsen” är ett djupt ord i Nya Testamentet. I de orden är utsagt att han ej behöver ta emot underrättelser från andra människor. Människan är genomskådad av Kristus. Men här: ”Du behöver ej att någon frågar dig.” Vad betyder det? Ett typiskt uttryck för Johannes. Han har tagit till sin uppgift att ta fram outgrundliga och djupa ord. Den som förstår, förstår att det är outgrundligt, liksom den som kommer till himmelen får höra utsägliga ord. Här kan vi se situationen framför oss. Jesus är tillsammans med sina lärjungar. De frågar och han svarar. Orden är alltså skrivna i ett sammanhang, där Jesus tillfrågas. Och det heter då: ”Du har ej behov av detta frågande.” Lärjungarna kom här till insikt om att Jesus inte har behov av deras frågande. Han vet ju, vad de frågar om. Denna allvetenhet hör med till inkarnationens hemlighet och hör till lärjungarnas livsgrund — för den människa som är ställd inför Kristus — och har betydelse för

hennes existens. Hur förhåller det sig då med en människas vetande? Vårt vetande är ju begränsat och skilsmässan från Gud betyder ju ej att vårt vetande är reducerat eller noll utan det går bakåt, det är ett falskt vetande. Vet vi ens av att fråga eller vad vår livsfråga är? Men de troende har behov att ställa sig under Kristi allvetande. Man kan sluta med en hänvisning till Pauli ord i Rom.br. 8 kap. versarna 16-26: Anden själv vittnar med vår ande att vi äro Guds barn och arvingar, nämligen Guds arvingar och Kristi medarvingar, om vi eljest lida med honom för att också med honom bliva förhäriligade. Så kommer ock Anden vår svaghet till hjälp. Ty vad vi rätteligen böra bedja om, det veta vi ej. Men anden själv manar gott för oss med outsägliga suckar.

Ref.: Nils Andersson.

Innehåll:

H. Odeberg, Jesus och judendomen	sid. 35
” Matt. 5:18	” 43
” ”Ordet vart kött”	” 46

EREVNA: Utgivare: H. Odeberg, Lund. Ekonom: Rektor Viktor Rydqvist, Eslöv. Redaktion: H. Odeberg, V. Rydqvist och E. Starfelt. Red.-omb.: Karl Magnus Svensson, Samrealskolan, Askersund. Red:s adr.: S:t Måns g. 6 a, Lund. Tel. Lund 14760. Distr. och Exp.-sekr: Per Ekström, Västergatan 2, Lund. Tel. Lund 16959. Postgirokonto 27 11 04, Erevna, Lund.

Pren.-avg. 5: - kr.

Med detta nummer följer som bilaga upprop och inbetalningskort